

ET

ET

ET

EUROOPA KOMISJON

Brüssel 7.1.2011
KOM(2010) 768 lõplik

2010/0371 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**Euroopa Liidu ja Saudi Araabia Kuningriigi vahelise teatavaid lennundusküsimusi
käsitleva lepingu allkirjastamise kohta**

SELETUSKIRI

1. Ettepaneku taust

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Pärast Euroopa Kohtu otsuseid lennunduspiirkonna lepingutega seotud kohtuasjades volitas nõukogu 5. juunil 2003 komisjoni alustama kolmandate riikidega läbirääkimisi olemasolevate lepingute teatavate sätete asendamiseks Euroopa Liidu tasandil sõlmitava lepinguga¹ (nn horisontaalsed volitused). Selliste lepingute eesmärk on avada kõigile Euroopa Liidu lennuettevõtjatele mittediskrimineeriv juurdepääs Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahelistele lennuliinidele ning viia Euroopa Liidu liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelised kahepoolsed lennunduslepingud vastavusse Euroopa Liidu õigusega.

- **Üldine taust**

Rahvusvahelisi lennundussuhteid Euroopa Liidu liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel on tavapäraselt reguleeritud Euroopa Liidu liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste kahepoolsete lennunduslepingute, nende lisade ja muude asjaomaste kahe- või mitmepoolsete kokkulepetega.

Liikmesriikide kahepoolsete lennunduslepingute tavapärased määramissätted on vastuolus Euroopa Liidu õigusega. Need võimaldavad kolmandal riigil keelduda lubade või tegevuslubade andmisest Euroopa Liidu liikmesriigi määratud lennuettevõtjale, kes ei kuulu olulisel määral kõnealuse liikmesriigi või selle kodanike omandusse ega tõhusa kontrolli alla, samuti võimaldavad kõnealused määramissätted sellised load või tegevusload tühistada või peatada. On leitud, et sellega diskrimineeritakse Euroopa Liidu lennuettevõtjaid, kes on asutatud liikmesriigi territooriumil, kuid kuuluvad mõne teise liikmesriigi kodanike omandusse ning on nende kontrolli all. See on vastuolus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 49, millega tagatakse asutamisevabadust kasutanud liikmesriikide kodanikele asukohaliikmesriigis selle liikmesriigi kodanikega samaväärne kohtlemine.

On veel muid valdkondi, nagu lennukikütuse maksustamine ja konkurentsiküsimused, mille puhul tuleks tagada nende vastavus Euroopa Liidu õigusele, muutes või täiendades liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste kahepoolsete lennunduslepingute kehtivaid sätteid.

- **Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid**

Lepingu sätetega asendatakse või täiendatakse Euroopa Liidu liikmesriikide ja Saudi Araabia Kuningriigi vahel sõlmitud kaheksa kahepoolse lennunduslepingu kehtivaid sätteid.

- **Kooskõla Euroopa Liidu muude tegevuspõhimõtete ja eesmärkidega**

Lepingu ülesanne on täita Euroopa Liidu lennundusalase välispoliitika põhieesmärk ning viia kehtivad kahepoolsed lennunduslepingud vastavusse Euroopa Liidu õigusega.

---

¹ Nõukogu 5. juuni 2003. aasta otsus 11323/2003 (piiratud kasutusega dokument).

2. Konsulteerimine huvitatud isikutega ja mõju hindamine

- **Konsulteerimine huvitatud isikutega**

Konsultatsioonimeetodid, peamised sihtvaldkonnad ja vastajate üldiseloostus

Euroopa Liidu liikmesriikide ja asjaomase sektoriga peeti nõu kogu läbirääkimiste aja jooksul.

Vastuste kokkuvõte ja nende arvessevõtmine

Euroopa Liidu liikmesriikide ja asjaomase sektori märkusi on arvesse võetud.

3. Ettepaneku õiguslik külg

- **Kavandatud meetmete kokkuvõte**

Nn horisontaalsete volituste lisas sätestatud menetluste ja suuniste kohaselt on komisjon pidanud Saudi Araabia Kuningriigiga läbirääkimisi, et sõlmida leping, millega asendatakse Euroopa Liidu liikmesriikide ja Saudi Araabia vaheliste kehtivate kahepoolsete lennunduslepingute teatavad sätted. Lepingu artikliga 2 asendatakse tavapäraseid määramissätteid ELi määramissättega, mis võimaldab kõigil Euroopa Liidu lennutevõtjatel asutamisõigust kasutada. Artiklis 4 käsitletakse lennukikütuse maksustamise küsimust, mis on ühtlustatud nõukogu direktiiviga 2003/96/EÜ (millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik), eriti selle artikli 14 lõikega 2. Artikliga 5 lahendatakse võimalikud vastuolud Euroopa Liidu konkurentsieeskirjadega.

- **Õiguslik alus**

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 100 lõige 2 ja artikli 218 lõige 5.

- **Subsidiarsuse põhimõte**

Ettepanek põhineb täielikult nõukogu antud nn horisontaalsetel volitustel, võttes arvesse Euroopa Liidu õigusega ja kahepoolsete lennunduslepingutega hõlmatud küsimusi.

- **Proportsionaalsuse põhimõte**

Lepinguga muudetakse või täiendatakse kahepoolsete lennunduslepingute sätteid üksnes selles ulatuses, mis on vajalik Euroopa Liidu õiguse järgimise tagamiseks.

- **Vahendi valik**

Euroopa Liidu ja Saudi Araabia Kuningriigi vaheline leping on kõige tõhusam vahend Euroopa Liidu liikmesriikide ja Saudi Araabia Kuningriigi vaheliste kõikide kehtivate kahepoolsete lennunduslepingute kooskõlla viimiseks Euroopa Liidu õigusega.

4. Mõju eelarvele

Ettepanek ei mõjuta Euroopa Liidu eelarvet.

5. Täiendav teave

- **Lihtsustamine**

Ettepanekuga nähakse ette õigusaktide lihtsustamine.

Euroopa Liidu liikmesriikide ja Saudi Araabia Kuningriigi vaheliste kahepoolsete lennunduslepingute asjakohased sätted asendatakse või neid täiendatakse Euroopa Liiduga sõlmitava ühe ühtse lepingu sätetega.

- **Ettepaneku üksikasjalik selgitus**

Kooskõlas rahvusvaheliste lepingute allkirjastamist ja sõlmimist käsitleva tavamenetlusega palutakse nõukogul kiita heaks otsused Euroopa Liidu ja Saudi Araabia Kuningriigi vahelise teatavaid lennundusküsimusi käsitleva lepingu allkirjastamise ja sõlmimise kohta ning nimetada isikud, kes on volitatud lepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastama.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu ja Saudi Araabia Kuningriigi vahelise teatavaid lennundusküsimusi käsitleva lepingu allkirjastamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 5,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut²

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu volitas 5. juuni 2003. aasta otsusega komisjoni alustama kolmandate riikidega läbirääkimisi kehtivate kahepoolsete lepingute teatavate sätete asendamiseks ELi tasandil sõlmitava lepinguga.
- (2) Komisjon on pidanud Euroopa Liidu nimel Saudi Araabia Kuningriigiga läbirääkimisi teatavaid lennundusküsimusi käsitleva lepingu (edaspidi „leping”) sõlmimiseks kooskõlas nõukogu 5. juuni 2003. aasta otsuse lisas loetletud menetluste ja suunistega.
- (3) Komisjoni läbiräägitud leping tuleks allkirjastada ja seda ajutiselt kohaldada, tingimusel et see sõlmitakse hilisemal kuupäeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu ja Saudi Araabia Kuningriigi vahelise teatavaid lennundusküsimusi käsitleva lepingu allkirjastamine kiidetakse Euroopa Liidu nimel heaks, tingimusel et leping sõlmitakse.

Lepingu tekst on lisatud käesolevale otsusele.

---

² ELT C [...], [...], lk [...].

Artikkel 2

Nõukogu eesistujale antakse õigus määrata isik(ud), kes on volitatud lepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastama, tingimusel et leping sõlmitakse.

Artikkel 3

Kuni jõustumiseni kohaldatakse lepingut ajutiselt alates sellele kuupäevale järgneva kuu esimesest päevast, mil lepinguosalisel teatavad üksteisele jõustamiseks vajalike menetluste lõpuleviimisest³.

Artikkel 4

Nõukogu eesistujale antakse volitus esitada lepingu artikli 8 lõikes 2 sätestatud teade.

Artikkel 5

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Artikkel 6

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

---

³ Nõukogu peasekretariaat avaldab lepingu ajutise kohaldamise alguskuupäeva *Euroopa Liidu Teatajas*.

LISA

Euroopa Liidu ja Saudi Araabia Kuningriigi vaheline

teatavaid lennundusküsimusi käsitlev

LEPING

EUROOPA LIIT

ühelt poolt ja

SAUDI ARAABIA KUNINGRIIK

teiselt poolt

(edaspidi „lepinguosalisised”),

MÄRKIDES, et Euroopa Liidu liikmesriikide ning Saudi Araabia Kuningriigi vahel on sõlmitud kahepoolsete lennunduslepingud, mis sisaldavad Euroopa Liidu õigusega vastuolus olevaid sätteid;

MÄRKIDES, et Euroopa Liidul on ainupädevus mitmes küsimuses, mis võivad sisaldada Euroopa Liidu liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelistes kahepoolsetes lennunduslepingutes;

MÄRKIDES, et Euroopa Liidu õiguse alusel on liikmesriigis asutatud ühenduse lennuettevõtjatel õigus mittediskrimineerivale juurdepääsule Euroopa Liidu liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelistele lennuliinidele;

VÕTTES ARVESSE Euroopa Liidu ja teatavate kolmandate riikide vahelisi lepinguid, millega kõnealuste kolmandate riikide kodanikele nähakse ette võimalus omandada osalus lennuettevõtjates, kellele on antud tegevusluba vastavalt Euroopa Liidu õigusele;

TÕDEDES, et Euroopa Liidu liikmesriikide ja Saudi Araabia Kuningriigi vaheliste kahepoolsete lennunduslepingute teatavad sätted, mis on vastuolus Euroopa Liidu õigusega, tuleb viia sellega vastavusse, et luua Euroopa Liidu ja Saudi Araabia Kuningriigi vahelistele lennuteenustele kindel õiguslik alus ning tagada nimetatud lennuteenuste säilimine;

MÄRKIDES, et Euroopa Liidu õiguse alusel ei tohi lennuettevõtjad põhimõtteliselt sõlmida lepinguid, mis võivad mõjutada Euroopa Liidu liikmesriikide vahelist kaubandust ning mille eesmärk või tagajärg on konkurentsi takistamine, piiramine või moonutamine;

TÕDEDES, et Euroopa Liidu liikmesriikide ja Saudi Araabia Kuningriigi vahel sõlmitud kahepoolsete lennunduslepingute sätted, millega: i) nõutakse või soodustatakse ettevõtjatevaheliste lepingute või ettevõtjate ühenduste otsuste vastuvõtmist või kooskõlastatud tegevust, millega takistatakse, moonutatakse või piiratakse lennuettevõtjate vahelist konkurentsi asjaomastel marsruutidel, või ii) tugevdatakse sellise lepingu, otsuse või kooskõlastatud tegevuse mõju või iii) delegeeritakse lennuettevõtjatele või muudele eraettevõtjatele vastutus seoses selliste meetmete võtmisega, millega takistatakse, moonutatakse või piiratakse lennuettevõtjate vahelist konkurentsi asjaomastel marsruutidel, võivad muuta ettevõtjate suhtes kohaldatavad konkurentsieskirjad ebatõhusaks,

MÄRKIDES, et käesoleva lepingu raames ei ole Euroopa Liidu eesmärk Euroopa Liidu ja Saudi Araabia Kuningriigi vahelise lennuliikluse kogumahu suurendamine, ühenduse lennuettevõtjate ja Saudi Araabia Kuningriigi lennuettevõtjate vahelise tasakaalu mõjutamine ega olemasolevate kahepoolsete lennunduslepingute liiklusõigusi käsitlevatesse sätetesse muudatuste tegemine,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

ARTIKKEL 1

Üldsätted

1. Käesolevas lepingus tähendab mõiste „liikmesriigid” Euroopa Liidu liikmesriike ning mõiste „ELi aluslepingud” Euroopa Liidu lepingut ja Euroopa Liidu toimimise lepingut.
2. Viiteid 1. lisa loetletud lepingute osaliseks oleva liikmesriigi kodanikele tõlgendatakse viidetena Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikele.
3. Viiteid 1. lisa loetletud lepingute osaliseks oleva liikmesriigi lennuettevõtjatele või lennuliinidele tõlgendatakse viidetena asjaomase liikmesriigi määratud lennuettevõtjatele või lennuliinidele.

ARTIKKEL 2

Liikmesriigipoolne määramine

1. Käesoleva artikli lõige 2 asendab 2. lisa punktis a loetletud artiklite vastavad sätted seoses lennuettevõtja määramisega kõnealuse liikmesriigi poolt ning sellele Saudi Araabia Kuningriigi poolt tegevus- ja muude lubade andmisega ning lõige 3 asendab 2. lisa punktis b loetletud artiklite vastavad sätted seoses lennuettevõtjatele tegevus- ja muude lubade andmisest keeldumise, nende tühistamise, peatamise või piiramisega.
2. Kui liikmesriik on lennuettevõtja määranud, annab Saudi Araabia Kuningriik lennuettevõtjale minimaalse protseduurilise viivitusega asjakohased tegevus- ja muud load, eeldusel et:
  - i. lennuettevõtja on asutatud määrava liikmesriigi territooriumil vastavalt ELi aluslepingutele ning tal on kehtiv lennutegevusluba kooskõlas Euroopa Liidu õigusega; ning
  - ii. lennuettevõtja on lennuettevõtja sertifikaadi välja andnud liikmesriigi tõhusa ja jätkuva reguleeriva kontrolli all ning asjaomane lennundusamet on määramisel selgelt nimetatud; ning
  - iii. lennuettevõtja on otse või enamusaktsiate kaudu liikmesriikide ja/või liikmesriikide kodanike ja/või 3. lisa loetletud muude riikide ja/või nende muude riikide kodanike omandis ning nende tõhusa kontrolli all.

4. Saudi Araabia Kuningriik võib liikmesriigi määratud lennuettevõtjale tegevus- või muude lubade andmisest keelduda, neid tühistada, peatada või piirata, kui:
- i. lennuettevõtja ei ole asutatud määrava liikmesriigi territooriumil vastavalt ELi aluslepingutele või tal puudub kehtiv lennutegevusluba kooskõlas Euroopa Liidu õigusega; või
  - ii. lennuettevõtja ei ole lennuettevõtja sertifikaadi välja andnud liikmesriigi tõhusa ja jätkuva reguleeriva kontrolli all ning asjaomane lennundusamet ei ole määramisel selgelt nimetatud; või
  - i. lennuettevõtja ei ole otse või enamusaktsiate kaudu liikmesriikide ja/või liikmesriikide kodanike või teiste 3. lisas loetletud riikide ja/või teiste riikide kodanike omandis või nende tõhusa kontrolli all; või
  - iv. Saudi Araabia Kuningriik tõendab, et liiklusõiguste kasutamisel vastavalt käesolevale lepingule liinil, mis hõlmab punkti ka mõnes teises liikmesriigis, hoiaks lennuettevõtja kõrvale Saudi Araabia Kuningriigi ja selle teise liikmesriigi vahel kahepoolse lepinguga kehtestatud liiklusõiguspiirangutest; või
  - v. lennuettevõtjal on liikmesriigi väljaantud lennuettevõtja sertifikaat ning Saudi Araabia Kuningriigi ja selle liikmesriigi vahel ei ole sõlmitud kahepoolset lennunduslepingut ning suudetakse tõendada, et kavandatud tegevuseks vajalikud liiklusõigused ei ole asjaomasele Saudi Araabia Kuningriigi määratud lennuettevõtjale vastastikku kättesaadavad;

Käesolevast lõikest tulenevat õigust kasutades ei diskrimineeri Saudi Araabia Kuningriik ühenduse lennuettevõtjaid kodakondsuse põhjal.

ARTIKKEL 3

Ohutus

1. Käesoleva artikli lõige 2 täiendab 2. lisa punktis c loetletud artiklite vastavaid sätteid.
2. Kui liikmesriik on määranud lennuettevõtja, kes on teise liikmesriigi reguleeriva kontrolli all, kohaldatakse samuti Saudi Araabia Kuningriigi õigusi, mis tulenevad lennuettevõtja määratud liikmesriigi ja Saudi Araabia Kuningriigi vahelise lepingu ohutusosalastest sätetest, selle teise liikmesriigi ohutusnõuete vastuvõtmise, täitmise või säilitamise ning lennuettevõtjale tegevusloa andmise suhtes.

ARTIKKEL 4

Lennukütuse maksustamine

1. Käesoleva artikli lõige 2 täiendab 2. lisa punktis d loetletud artiklite vastavaid sätteid.
2. Mis tahes vastupidistest sätetest olenemata ei takista 2. lisa punktis d loetletud lepingutes sätestatu liikmesriiki kehtestamast mittediskrimineerivaid makse, lõive, tollimakse ega tasusid kütuse suhtes, mis tarnitakse tema territooriumil kasutamiseks Saudi Araabia Kuningriigi määratud lennuettevõtja õhusõidukis, mis peab

lennuühendust kõnealuse liikmesriigi teatava punkti ja selle liikmesriigi või mõne muu liikmesriigi territooriumil asuva muu punkti vahel.

ARTIKKEL 5

Vastavus konkurentsieeskirjadele

1. Mis tahes vastupidistest sätetest olenemata ei luba 1. lisas loetletud lepingutes sätestatu i) nõuda või soodustada ettevõtjatevaheliste lepingute või ettevõtjate ühenduste otsuste vastuvõtmist või kooskõlastatud tegevust, millega takistatakse või moonutatakse konkurentsi; ii) tugevdada sellise lepingu, otsuse või kooskõlastatud tegevuse mõju või iii) delegeerida eraettevõtjatele vastutust selliste meetmete võtmise eest, millega takistatakse, moonutatakse või piiratakse konkurentsi.
2. Ei kohaldata 1. lisas loetletud lepingute sätteid, mis on vastuolus käesoleva artikli lõikega 1.

ARTIKKEL 6

Lepingu lisad

Käesoleva lepingu lisad on selle lahutamatu osa.

ARTIKKEL 7

Läbivaatamine või muutmine

Lepinguosalised võivad igal ajal vastastikusel kokkuleppel käesoleva lepingu läbi vaadata või seda muuta.

ARTIKKEL 8

Jõustumine ja ajutine kohaldamine

1. Käesolev leping jõustub pärast seda, kui lepinguosalised on teineteisele kirjalikult teatanud, et nad on lõpule viinud lepingu jõustamiseks vajalikud siseriiklikud menetlused.
2. Lõikest 1 olenemata nõustuvad lepinguosalised käesolevat lepingut ajutiselt kohaldama alates järgmise kuu esimesest päevast pärast seda, kui lepinguosalised on teatanud teineteisele lepingu jõustamiseks vajalike menetluste lõpuleviimisest.
3. Käesolevat lepingut kohaldatakse kõigi 1. lisas loetletud lepingute ja kokkulepete suhtes, sh nende lepingute ja kokkulepete suhtes, mis ei ole käesoleva lepingu allkirjastamise kuupäevaks jõustunud ning mida ei kohaldata ajutiselt.

ARTIKKEL 9

Lepingu lõpetamine

1. Kui 1. lisas loetletud lepingud lõpetatakse, lõpetatakse samal ajal ka kõik need käesoleva lepingu sätteid, mis on seotud 1. lisas loetletud asjaomaste lepingutega.

2. Kui kõik 1. lisa loetletud lepingud lõpetatakse, lõpetatakse samal ajal ka käesolev leping.

SELLE KINNITUSEKS on nõuetekohaselt volitatud isikud käesoleva lepingu allkirjastanud.

Koostatud [...(koht)] [... ..(kuupäev)] [...(aasta)] kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi, ungari ja araabia keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentset.

EUROOPA LIIDU NIMEL: SAUDI ARAABIA KUNINGRIIGI NIMEL:

Käesoleva lepingu artiklis 1 osutatud lepingud

Saudi Araabia Kuningriigi ja Euroopa Liidu liikmesriikide vahelised lennunduslepingud (koos paranduste või muudatustega), mis on käesoleva lepingu allkirjastamise kuupäevaks sõlmitud, allkirjastatud või parafeeritud:

- **Austria föderaalvalitsuse ja Saudi Araabia Kuningriigi valitsuse** vaheline lennutranspordi leping, allkirjastatud Viinis 13. juunil 1989, viimati muudetud **Austria ja Saudi Araabia Kuningriigi lennundusametite** poolt Jeddahis 18. oktoobril 2008 allkirjastatud vastastikuse mõistmise memorandumiga (edaspidi 2. lisas „Saudi Araabia – Austria leping” ja „Saudi Araabia – Austria vastastikuse mõistmise memorandum”);
- **Belgia Kuningriigi valitsuse ja Saudi Araabia Kuningriigi valitsuse** vaheline lennundusleping, allkirjastatud Riadhis 13. aprillil 1986, viimati muudetud **Belgia Kuningriigi valitsuse ja Saudi Araabia Kuningriigi valitsuse** poolt Brüsselis 16. juunil 2005 allkirjastatud vastastikuse mõistmise memorandumiga (edaspidi 2. lisas „Saudi Araabia – Belgia leping” ja „Saudi Araabia – Belgia vastastikuse mõistmise memorandum”);
- **Küprose Vabariigi valitsuse ja Saudi Araabia Kuningriigi valitsuse** vaheline lennundusleping, allkirjastatud Jeddahis 22. aprillil 2002 (edaspidi 2. lisas „Saudi Araabia – Küprose leping”);
- **Saudi Araabia Kuningriigi valitsuse ja Taani Kuningriigi** vaheline lennundusleping, allkirjastatud Riadhis 15. märtsil 1987 (edaspidi 2. lisas „Saudi Araabia – Taani leping”);
- **Prantsuse Vabariigi ja Saudi Araabia Kuningriigi** vaheline leping, milles käsitletakse regulaarlande nende riikide territooriumidel ja väljaspool, allkirjastatud 7. novembril 1968, viimati muudetud **Prantsuse Vabariigi ja Saudi Araabia Kuningriigi lennundusametite** vastastikuse mõistmise memorandumiga, allkirjastatud Pariisis 21. jaanuaril 2009 (edaspidi 2. lisas „Saudi Araabia – Prantsusmaa leping” ja „Saudi Araabia – Prantsusmaa vastastikuse mõistmise memorandum”);
- **Saksamaa Liitvabariigi ja Saudi Araabia Kuningriigi valitsuse** vaheline lennutranspordileping, allkirjastatud Jeddahis 19. septembril 1973, viimati muudetud **Saksamaa Liitvabariigi ja Saudi Araabia Kuningriigi lennundusametite** vahel sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandumiga, allkirjastatud Jeddahis 12. novembril 2008 (edaspidi 2. lisas „Saudi Araabia – Saksamaa leping” ja „Saudi Araabia – Saksamaa vastastikuse mõistmise memorandum”);
- **Kreeka Vabariigi valitsuse ja Saudi Araabia Kuningriigi valitsuse** vaheline lennutranspordileping, allkirjastatud Ateenas 23. mail 1989, edaspidi 2. lisas „Saudi Araabia – Kreeka leping”;

- **Itaalia Vabariigi valitsuse ja Saudi Araabia Kuningriigi valitsuse** vaheline leping, allkirjastatud Roomas 17. detsembril 1969, edaspidi 2. lisas „Saudi Araabia – Itaalia leping”;
  - **Madalmaade Kuningriigi ja Saudi Araabia Kuningriigi valitsuse** vaheline lennutranspordileping, allkirjastatud Riyadhis 13. veebruaril 1985, viimati muudetud **Saudi Araabia Kuningriigi ja Madalmaade Kuningriigi lennundusametite** vastastikuse mõistmise memorandumiga, allkirjastatud Jeddahis 5. augustil 2008 (edaspidi 2. lisas „Saudi Araabia – Madalmaade leping” ja „Saudi Araabia – Madalmaade vastastikuse mõistmise memorandum”);
  - Hispaania Kuningriigi ja Saudi Araabia Kuningriigi vaheline lennutranspordileping, allkirjastatud Jeddahis 29. septembril 1987, edaspidi 2. lisas „Saudi Araabia – Hispaania leping”;
  - **Saudi Araabia Kuningriigi valitsuse ja Rootsi Kuningriigi valitsuse** vaheline lennutranspordileping, allkirjastatud Stockholmis 17. märtsil 1987 (edaspidi 2. lisas „Saudi Araabia – Rootsi leping”);
  - **Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi valitsuse ja Saudi Araabia Kuningriigi valitsuse** vaheline leping, mis käsitleb lennuliiklust nende riikide territooriumil ja väljaspool, allkirjastatud Jeddahis 20. jaanuaril 1975, täiendatud 24. juunil 2008. vastastikuse mõistmise memorandumiga (edaspidi 2. lisas „Saudi Araabia – Ühendkuningriigi leping”);
-

1. lisa loetletud lepingute artiklid, millele osutatakse käesoleva lepingu artiklites 2–4

a) Liikmesriigipoolne määramine:

- Saudi Araabia – Austria lepingu artikli 3 lõige 5, muudetud Saudi Araabia – Austria vastastikuse mõistmise memorandumi artikli 1 lõikega A-1;
- Saudi Araabia – Belgia lepingu artikli 4 lõige 3;
- Saudi Araabia – Küprose lepingu artikkel 3;
- Saudi Araabia – Taani lepingu artikkel 3;
- Saudi Araabia – Saksamaa lepingu artikli 3 lõige 4;
- Saudi Araabia – Kreeka lepingu artikkel 3;
- Saudi Araabia – Itaalia lepingu artikkel III;
- Saudi Araabia – Madalmaade lepingu artikkel 3;
- Saudi Araabia – Hispaania lepingu artikkel 3;
- Saudi Araabia – Rootsi lepingu artikkel 3;
- Saudi Araabia – Ühendkuningriigi lepingu artikkel 3;

b) tegevus- ja muude lubade andmisest keeldumine, nende tühistamine, peatamine või piiramine:

- Saudi Araabia – Austria lepingu artikli 4 lõike 1 punkt a ja Saudi Araabia – Austria vastastikuse mõistmise memorandumi C liide, mida on täiendatud Saudi Araabia – Austria vastastikuse mõistmise memorandumi artikli 2 lõikega D;
- Saudi Araabia – Küprose lepingu artikkel 4;
- Saudi Araabia – Taani lepingu artikkel 3;
- Prantsusmaa – Saudi Araabia lepingu artikkel X, mida on täiendatud Saudi Araabia – Prantsusmaa vastastikuse mõistmise memorandumi artikli 2 lõikega D;
- Saudi Araabia–Saksamaa lepingu artikli 4 lõige 1 (teine lause), täiendatud Saudi Araabia – Saksamaa vastastikuse mõistmise memorandumi artikli 2 lõikega D;
- Saudi Araabia – Kreeka lepingu artikkel 3;
- Saudi Araabia – Itaalia lepingu artikkel III;

- Saudi Araabia – Madalmaade lepingu artikkel 4;
- Saudi Araabia – Hispaania lepingu artikkel 4;
- Saudi Araabia – Rootsi lepingu artikkel 3;
- Saudi Araabia – Ühendkuningriigi lepingu artikkel 4;

c) ohutus:

- Saudi Araabia – Austria vastastikuse mõistmise memorandumi C liide;
- Saudi Araabia – Belgia vastastikuse mõistmise memorandumi artikkel 3;
- Saudi Araabia – Küprose lepingu artikkel 12;
- Saudi Araabia – Prantsusmaa vastastikuse mõistmise memorandumi C liide;
- Saudi Araabia – Madalmaade vastastikuse mõistmise memorandumi B lisa;
- Saudi Araabia – Ühendkuningriigi lepingu artikkel 11B;

d) lennukikütuse maksustamine:

- Saudi Araabia – Belgia vastastikuse mõistmise memorandumi B liide;
  - Saudi Araabia – Küprose lepingu artikkel 6;
  - Saudi Araabia – Taani lepingu artikkel 4;
  - Saudi Araabia – Prantsusmaa vastastikuse mõistmise memorandumi C liide;
  - Saudi Araabia – Saksamaa lepingu artikkel 7;
  - Saudi Araabia – Kreeka lepingu artikkel 6;
  - Saudi Araabia – Itaalia lepingu artikkel V;
  - Saudi Araabia – Madalmaade lepingu artikkel 9;
  - Saudi Araabia – Hispaania lepingu artikkel 7;
  - Saudi Araabia – Rootsi lepingu artikkel 4;
  - Saudi Araabia – Ühendkuningriigi lepingu artikkel 5;
-

Käesoleva lepingu artiklis 2 osutatud muud riigid

- a) **Islandi Vabariik** (Euroopa Majanduspiirkonna lepingu alusel),
- b) **Liechtensteini Vürstiriik** (Euroopa Majanduspiirkonna lepingu alusel);
- c) **Norra Kuningriik** (Euroopa Majanduspiirkonna lepingu alusel);
- d) **Šveitsi Konföderatsioon** (Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lennutranspordilepingu alusel).